

KONSULTANT KRAJOWY w dziedzinie zdrowia środowiskowego

Dr hab. n. med. i n. o zdr. Barbara Piekarska

Wykaz piśmiennictwa obowiązujący osoby realizujące szkolenie specjalizacyjne oraz przygotowujące się do egzaminu specjalizacyjnego w dziedzinie **ZDROWIA ŚRODOWISKOWEGO 2025**

Podręczniki obowiązkowe w języku polskim

1. K. Pawlas, P. Gać, N. Pawlas, *Zdrowie środowiskowe z elementami medycyny środowiskowej*, Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2024, EAN: 9788301234508.
2. Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A., *Epidemiologia w zdrowiu publicznym*, wyd 1, Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2021.
3. Śliż D., Mamcarz A., *Medycyna stylu życia*, red., Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2018.
4. Siemiński M., *Środowiskowe zagrożenia zdrowia*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008.
5. Samoliński B., Piekarska B. *Jak wpływa na nas smog? Profilaktyka i leczenie*, Warszawa, Medical Education, 2020.
6. Juda-Rezler K., Toczko B., *Pyły drobne w atmosferze. Kompendium wiedzy o zanieczyszczeniu powietrza pyłem zawieszonym w Polsce*, Warszawa, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2016.
7. Manahan St. E, 2006 – Toksykologia środowiska. Aspekty chemiczne i biochemiczne, Warszawa, Wydawnictwo PWN.
8. Zakrzewski Sigmund F., *Podstawy toksykologii środowiska*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2000.
9. Curtis D. Klaassen, John B. Watkins III, red. wyd. po. Zielińska-Psuja B., Sapota A., *Podstawy toksykologii*, Wrocław, MedPharm, 2014.
10. Jurowski K., Piekoszewski W., *Toksykologia*, t. 1 i 2, Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2020.
11. Jurowski K., Piekoszewski W., *Toksykologia w zadaniach*, część 1 i 2, Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2020.
12. Piotrowski Jerzy K., *Podstawy toksykologii Kompendium dla studentów szkół wyższych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2, 2021.

13. Webb P., Bain Ch., Page A., 2021. Epidemiologia. Podręcznik dla studentów i praktyków, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2021.

Czasopisma obowiązkowe w języku polskim

1. „Medycyna Środowiskowa” – czasopismo Polskiego Towarzystwa Medycyny Środowiskowej.
2. „Medycyna Ogólna i Nauki o Zdrowiu” – Czasopismo Instytutu Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki w Lublinie.
3. Przegląd Epidemiologiczny – Epidemiological Review – Czasopismo Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH - Państwowego Instytutu Badawczego.

Opracowania i Raporty

1. Sygnały EEA 2013. *Z każdym oddechem Poprawa jakości powietrza w Europie*. EEA, Kopenhaga, Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2013.
2. Sygnały EEA 2010 - Różnorodność biologiczna, zmiany klimatu i Ty., Kopenhaga, Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2010.
3. Sygnały EEA 2011 - *Globalizacja, Środowisko I TY*, Kopenhaga, Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2011.
4. Sygnały EEA 2014- *Jakość naszego życia a środowisko. Budowanie zasobooszczędnej i zrównoważonej gospodarki w Europie*, Kopenhaga, Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2014.
5. Karaczun Zb., Michalak W., Łuszczki K., Okulus A., Patalong M., *Wpływ zmiany klimatu na zdrowie dzieci*”, Warszawa, sierpień 2021.
6. Bulanda M., Michalak W., *Wpływ zanieczyszczeń powietrza z transportu na zdrowie i rozwój dzieci*, Warszawa, 2021.
7. Michalak M., Piekarska B., Samoliński B., Karaczun Zb., *Wpływ zmiany klimatu na zdrowie seniorów*, Warszawa, 2022.

Zalecane Czasopisma obcojęzyczne

1. Occupational & Environmental Medicine (OEM). <https://oem.bmj.com/>
2. Environmental Health Perspectives (EHP). <https://ehp.niehs.nih.gov/>
3. Environmental Health. <https://ehjournal.biomedcentral.com/>

4. Journal of Environmental Health. <https://www.neha.org/publications/journal-environmental-health>
5. International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health <https://ijomeh.eu/>

Podręczniki zalecane polskie i obcojęzyczne (opcjonalnie)

1. Koren H., Bisesi M., *Handbook of Environmental Health, t. 1-2*, CRC Press Taylor & Francis Group, 2017,
2. Kolarzyk E., *Wybrane problemy higieny i ekologii człowieka*, Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2000.
3. Siemiński M., *Środowiskowe zagrożenia zdrowia. Inne wyzwania*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007.
4. Traczewska T. M., *Biologiczne metody oceny skażenia środowiska*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław, 2011.
5. Krystek J., *Ocena oddziaływania na środowisko*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 1, 2021.
6. Kardaś A., Malinowski S., Popkiewicz M., *Nauka o klimacie*, Warszawa, Nieoczywiste, 2, 2021.
7. Gujski M., Rostkowski T. *Zarządzanie zdrowiem w miejscu pracy*, Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 1, 2021.

Edukacyjne strony internetowe

1. Public Health, Environmental and Social Determinants of Health [https://www.who.int/news-room/events/detail/2017/05/22/default-calendar/public-health-environmental-and-social-determinants-of-health-\(phe\)-during-the-70th-world-health-assembly](https://www.who.int/news-room/events/detail/2017/05/22/default-calendar/public-health-environmental-and-social-determinants-of-health-(phe)-during-the-70th-world-health-assembly)
2. Environment, Climate Change and Health <https://www.who.int/teams/environment-climate-change-and-health/interventions>
3. Europejska Agencja Środowiskowa <https://www.eea.europa.eu/pl>
4. U.S. Environmental Protection Agency <https://www.epa.gov/>
5. National Institute of Environmental Health Sciences <https://www.niehs.nih.gov/>
6. HEAL POLSKA – Health & Environment Alliance – HealPolska.pl <https://healpolska.pl/baza-wiedzy/>